

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕТОДИ СОЦІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

Ступінь освіти	Бакалавр
Освітня програма	Політологія
Тривалість викладання	5 семестр, 9-10 чверть
Заняття:	
Лекції	2 години на тиждень
Практичні заняття	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Кафедра, що викладає: Історії та політичної теорії

Інші додаткові ресурси:

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти.

Онлайн-консультації: електронна пошта викладача

Інформація про викладача:

	Колісник Лариса Олексіївна (лекції, практичні заняття) Посада: доцент кафедри історії та політичної теорії, завідувач аспірантури і докторантури Вчене звання: доцент Вчений ступінь: кандидат соціологічних наук
	Персональна сторінка: https://ipt.nmu.org.ua/ua/spivr/osin.php
	E-mail: kolisnyk.l.o@nmu.one
	Кабінет: пр. Д.Яворницького, 19, корп. 5, кімн. 29

1. Анотація до курсу

Дисципліна «Методи соціологічних досліджень» включає в себе логічне викладення знань про методологічні основи емпіричних соціологічних методів, про планування та організацію соціологічних методів, методів збору, обробки, аналізу емпіричної інформації, оформлення та представлення результатів у політичних дослідженнях.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – засвоєння сутності, різновидів та специфіки наукових методів отримання соціологічної інформації; можливостей використання у конкретних

ситуаціях; навичок та вмінь застосування конкретних прийомів та процедур збору, опрацювання, аналізу та інтерпретації емпіричних даних.

Завдання:

- формування вмінь використання конкретних методів, методик, процедур дослідження соціальних явищ та процесів в залежності від проблематики, яка досліджується;
- прищеплення навичок наукової організації, планування та програмування соціологічних досліджень, їх проведення у відповідності до сучасних вимог дослідницької практики а також формування вмінь оформлення та використання отриманої під час дослідження інформації з урахуванням вимог замовника, наукових принципів та норм професійної етики;
- засвоєння знань методико-методологічних, організаційно-технічних та процедурних аспектів організації та проведення соціологічних досліджень;
- ознайомлення з сучасною літературою з методологічних і методичних аспектів соціологічних досліджень, з програмами та результатами науково-дослідної діяльності вітчизняних та закордонних спеціалістів.

3. Результати навчання:

Володіти методологією соціальних та політичних досліджень.

Знати основні теоретичні принципи побудови дослідницького процесу, методологічні та методичні засади організації, планування та проведення соціологічного дослідження; особливості різних видів соціологічних досліджень.

Вміти розробити програму соціологічного дослідження на задану тему, скласти його план та кошторис, використовувати методи збору та обробки інформації; узагальнювати результати соціологічного дослідження.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ
1. Загальна характеристика, види, функції соціологічних досліджень
2. Програма та план соціологічного дослідження
3. Вибірка та вибіркоче соціологічне дослідження
4. Опитування як провідний метод збору первинної соціологічної інформації. Тестові опитування.
5. Соціальний експеримент. Методи отримання експертних оцінок. Соціометрія.
6. Методи аналізу документальних джерел. Спостереження
7. Статистичні методи опрацювання та аналізу даних соціологічного дослідження. Опрацювання та аналіз інформації із застосуванням комп'ютерної техніки
8. Підсумкові документи соціологічних досліджень
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
1. Соціологічні дослідження та їх види
2. Створення програми соціологічного дослідження
3. Вибірка, опитування та тестові дослідження

5. Експериментальні соціологічні дослідження: експертні оцінки, соціометрія.
6. Спостереження та аналіз документальних джерел як соціологічні методи.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Активованій акаунт корпоративної пошти (student.i.p.@nmu.one) на office 365.
Дистанційна платформа Moodle.

Використовуються лабораторне та мультимедійне обладнання кафедри історії та політичної теорії, дистанційна платформа Microsoft Teams.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувач вищої освіти може отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за два теоретичні модулі (кожен з них оцінюється максимально на 20 балів) та оцінок за виконання індивідуальних робіт (5 робіт сумарною оцінкою 60 балів).

Отримані бали за модульний контроль та індивідуальні завдання додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Залік відбувається у формі письмової роботи, білети для підсумкового контролю включають 20 тестових запитань. Правильна відповідь на всі запитання тестової частини оцінюється у 100 балів. Максимальна кількість балів за залік - 100.
Індивідуальні завдання	Максимально оцінюються на 60 балів при своєчасній здачі, 30 балів при несвоєчасній здачі.

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку). Максимальна кількість балів при підсумковому оцінюванні: 100.

Критерії оцінки тестової роботи:

- правильна відповідь оцінюється у 5 балів;

- частково правильна відповідь – 3 бали;
- неправильна відповідь – 0 балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту і бути зареєстровані на дистанційний курс «Соціологія» <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=693>

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Соціологія» <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=693>

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту або на форум дистанційного курсу.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Бонуси

Здобувачі вищої освіти можуть додатково отримати до 10 балів за виконання додаткової самостійної роботи за курсом, наприклад виконання індивідуальних завдань за додатковою темою – завдання пропонуються викладачем, підготовка доповіді і участь у студентських наукових конференціях за темою курсу, розробка програмного забезпечення при виконанні індивідуальних завдань, підготовка методичних матеріалів і презентацій.

7.7. Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувача вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на скриньки корпоративної пошти. Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Методи соціологічних досліджень».

8. Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Максимович О.В. Основи методології та методів соціологічних досліджень. Навчально-методичний комплекс для студентів. Івано-Франківськ, Симфонія форте. 2012. – 112 с.
2. Петров О. Соціологічні піар-технології в політиці. - К., 2007. – 288 с.
3. Полторак І.С., Колісник Л.О., Лаптурова Я.О. Соціологія. Навч.посібник. – Д.: Національний гірничий університет. 2008. – 112 с.
4. Сучасні методики контент-аналізу: навчальний посібник. Батаєва К., Іванов В., Коритнікова Н.; за заг.ред. Костенко. – К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. - 416 с.

Додаткові

5. Bogusława Dobek-Ostrowska. Komunikowanie polityczne i publiczne. Warszawa 2012. – 434 s.
6. Piotr Sztompka. Socjologia zmian społecznych. Wydawnictwo Znak. Kraków 2007.
7. Wiedza o społeczeństwie. Zbiór zadań. Wydawnictwo edukacyjne Zofii Dobkowskiej. Warszawa, 2009. – 120 s.
2. Сурмин Ю.П., Нарижный Д.Ю. Избирательные технологии. – Дніпропетровськ: Пороги, 2001. – 120 с.